

آینه

ایران

«تقدیر کلیمیان از یونسی»

خبر اول اینکه تصمیم دولت برای تعطیل کردن روز شنبه مدارس کلیمیان با استقبال و قدردانی آنها مواجه شد. کلیمیان تهران روز چهارشنبه با دعوت از علی یونسی، دستیار ویژه رئیس‌جمهوری در امور اقلیت‌های مذهبی، از اقدامات دولت درخصوص این اقلیت مذهبی تقدیر کرده و لوح تقدیری را به یونسی اهدا کردند.

سینما

گفت‌وگو/ «علی مطهری: فضای امنیتی مانع اظهار نظر دانشگاهیان بود»

اندر رئیس‌جمهور در جمع دانشگاهیان بحق بوده است، برخی چون بی‌سواد هستند، نباید اظهارات رئیس‌جمهور را به خودشان بگیرند. دانشگاهیان، پیشرو گروه‌های مرجع هستند که همواره باید در حوزه نقد تأثیرگذار باشند. سخنان رئیس‌جمهور بهادادن به مغزا و اندیشه بود... بهتر بود روحانی تعبیر کم‌سوادها را به کار نمی‌برد، چراکه واکنش‌هایی را به همراه داشت... در مورد توافقات ژنو... فضای امنیتی حاکم بر دانشگاهها، باعث شده است دانشگاهیان کشور تا حد زیادی از اظهارنظر پرهیز کنند.

جمهوری اسلامی

سرمقاله: انتقاد منصفانه و شرح‌صدر

حسن خباطی

اتفاقات چندروزه اخیر در فضای سیاسی جامعه... آشکارا نشان می‌دهد که جریان مخالف دولت توانسته پس از ماه‌ها گرفتاری در شوک شکست انتخاباتی اکنون تعادل خود را باز یابد و حملات خود علیه دولت را به نظم و ترتیب بکشد.ن همه گسترده علیه مذاکرات ژنو، اهانت مستقیم به رئیس دولت و دروغگو خواندن رئیس‌جمهور، بهره‌برداری سیاسی از نارسایی‌ها در نحوه توزیع سبد کالا و برخی اقدامات دیگر از جمله نمونه‌های این سازماندهی هستند. انتقادهای غیرمنصفانه امروز مخالفان را عملکرد دیروزشان همخوانی ندارد و نیازی به اشاره نیست که جمعی از این منتقدان که امروزه خود را موظف می‌دانند درباره هر چیزی اظهارنظر نمایند در طول هشت سال گذشته با گویند بر طبل خشونت، درصدد تحمیل عقیده خود به دیگران بودند و در عین حال در مقابل آن همه خودگامگی و آسیب‌رسانی به کشور دم بر نمی‌آوردند.

کیمیان

سرمقاله: «در گذر از پیچ تاریخی»

حسین ششمین

با اینکه شرایط و اقتدار امروز ایران به فضل الهی، قابل مقایسه با مسلمین آن دوران نیست اما استفاده از حربه «تهدید» و «تحریم» نشان‌دهنده یکی‌بود راه‌قدرت‌های استکباری امروز و آن روز است... امروز هر روش‌هایی برای ایجاد دل‌سردی در مردم به کار گرفته می‌شود. امروزه هر انسان منصفی ادعان می‌کند که وضع ایران امروز از آنچه قبل از انقلاب بوده، اساسا قابل مقایسه نیست و امروزه افزون بر عزت و اقتدار روحی و معنوی مردم کشورمان- که از مهم‌ترین اهداف و دستاوردهای انقلاب اسلامی است- در تمامی حوزه‌های زیست‌انسانی هم رشد پرشتاب و خیره‌کننده‌ای داشته‌است به گونه‌ای که مورد رشک و حسد دیگران واقع شده‌ایم... آنها از تحریم و گزینه نظامی می‌گویند تا ما را وادار به سازش کنندا وعده می‌دهند که اگر با آنها کنار بیاییم، نگاه ملامطت‌آمیزشان شامل حال ما می‌شود! نمی‌دانند که در همه راهپیمایی‌های ما مرگ بر آمریکا، اولین و آخرین جواب ما به آنهاست و شرفمان را با هیچ چیز معامله نمی‌کنیم. این همان درسی است که امام‌راحل و خلف صالحش به ما آموخته‌اند.

چرا

یادداشت: «لزم جسارت دستگاه دیپلماسی مقابل سیاست تحریم- دیپلماسی»؛ نادر ساعد

پنجشنبه هفته گذشته وزارت خزانهداری این کشور دستور تحریم چند شرکت جدید ایرانی و خارجی را به بهانه دوزرن تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا ابلاغ کرد. برای کسانی‌ها با تشدید تحریم‌ها آن هم به نام گسترش لیست تحریم‌های گذشته، به‌نوعی درصدد جبران و اعاده همان امتیازاتی هستند که در گام اول توافق ژنو درباره تعلیق برخی تحریم‌ها به ایران داده‌اند. از این رو، جسارت دیپلماسی هسته‌ای که لازمه پشتیبانی و صیانت از منافع ملی است، باید به کمک گرفته شود، به گونه‌ای که آمریکا این روند را مسیری یکطرفه و بدون هزینه نبیند.

بحث امروز

سرمقاله: «نگرانی ناتناوها کجا بر طرف شد؟»؛ سید عابدین نورالدینی

بررسی توافق ژنو بدون ارزیابی گزاره «اسرائیل» یک بررسی ناقص است... اکنون رژیم تل‌آویو شاهد اجرای توافق ژنو است، اجرای گام نخست این توافق را ایران کلید زد. این دولت ایران بود که در ساعات ابتدایی ۲۴۰۲یادی ژانویه) گام نخست را برداشت و آبنشاهای غنی‌سازی ۲۰درصد خود را پلمب و روند از بین‌بردن ذخیره اورانیوم ۲۰درصد را آغاز کرد. بنابراین نخستین قدمی که در چارچوب برنامه اقدام مشترک انجام گرفت از بین رفتن ظرفیت اورانیوم ۲۰درصد ایران و رفع بزرگ‌ترین نگرانی رژیم صهیونیستی بود. این گام نخست درصدد همان چیزی بود که اسرائیل می‌خواست: از سوی دیگر ایران متعهد شده است که سانترفیوژهای پیشرفته خود (مربوط به غنی‌سازی ۲۰درصد به بالا) را فعال نکند. به‌عبارتی چه به لحاظ کمی و چه کیفی، نگرانی رژیم تل‌آویو از اورانیوم ۲۰درصد ایران مرتفع شد.

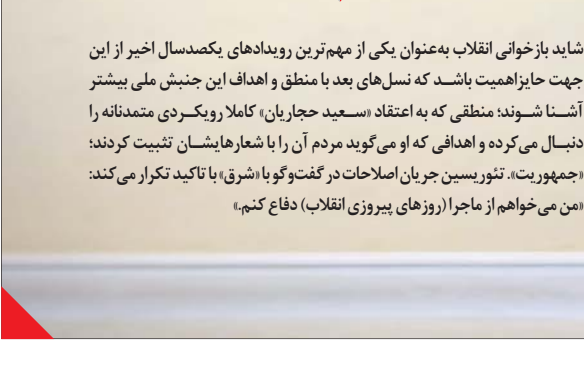
سیاست

علی زاهدی، رئیس‌جمهور سابق

در گفت‌وگو با «شرق» مطرح شد انقلاب به روایت حجاریان

علی زاهدی

شاید بازخوانی انقلاب به‌عنوان یکی از مهم‌ترین رویدادهای یکصدسال اخیر از این جهت حایزاهمیت باشد که سسل‌های بعد با منطق و اهداف این جنبش ملی بیشتر آشنا شوند؛ منطقی که به اعتقاد «سعید حجاریان» کاملاً رویکردی متممذانه را

دنبال می‌کرده و اهدافی که او می‌گوید مردم آن را با شعارهایشان تثبیت کردند: «جمهوریت»، تئورسین جریان اصلاحات در گفت‌وگو با «شرق» با تأکید تکرار می‌کند:

«من می‌خواهم از ماجرا (روزهای پیروزی انقلاب) دفاع کنم.»

شدد. حالا بعد آمریکایی‌ها هم پشیمان شدند.

در خاطراتش می‌گوید که به‌شدت مخالف کارتر و ضدآمریکا شده است. یعنی ضد دموکرات‌ها، اما با

جمهوریخواه‌ها در آمریکا خوب بود.

ک شما می‌گویید آمریکا برای بازکردن فضا به شاه فشار می‌آورد، اما می‌بینیم این آزادی تا حدی وجود دارد یعنی هیچ نقدی را رسانه‌ها نمی‌توانند به شاه وارد کنند حتی بعضی مواقع به هویدا هم نمی‌توانند نقدی داشته باشند.

ببینید هویدا که اختیاری نداشت، همه اختیارات حکومت در دستش شاه بود. البته مسوولیت با هویدا بود و شاه زربار مسوولیت هیچ‌کاری نمی‌رفت. این هم یکی دیگر از اشتباهات او در حکومتاری بود. ما در روایات داریم که فرد مختار، مسوول است. البته هویدانقد می‌شد، روزنامه «توفیق» حتی کاریکاتورش را می‌کشید، اما سرخ دست شاه بود. به همین دلیل است که می‌گویند تغییر هویدا کافی بود. به همین دلیل آن بدختی را به زندان انداخت. شاه حتی زمان رفتن از ایران همه سگ‌هایش را برد اما هویدا را جا گذاشت.

یعنی به اندازه سگ‌هایش برایش ارزش نداشت. حتی او را از زندان آزاد نکرد تا خودش فرار کند. پس کسی که دارای اختیارات فراوان است نمی‌تواند از مسوولیت میرا باشد. تنها خداست که دارای اختیار تام است از مسوولیت مبرااست. شاه در عمل می‌گفت من خدا هستم. می‌گفت من مسوولیت هیچ‌چیزی را نمی‌پذیرم امااختیاردار تام هستم. شاه دولت، ارتش و اراده‌ضعیفی داشت به همین دلیل دوام نیاورد. شاه مثل برف آب شد.

ک شما اشاره کردید که انقلاب سه بخش است. در جریان انقلاب سرکوب‌های گسترده‌ای در ماقبل می‌بینیم که اتفاق افتاد که تا حدودی در ماجرا هم وجود دارد. لطفاً کمی دراین باره و تأثیر آن بر جریان انقلاب توضیح دهید.

ببینید در ماجرا خیلی سرکوب یا زندان اتفاق نمی‌افتد. دقت داشته باشید که در ماجرای انقلاب ما تعداد کل شهدا به هزار نفر نمی‌رسد آن هم برای انقلاب بزرگی چون ایران. در دوران شاه، سرکوب‌ها در مقایسه با جاهای دیگر و مقاطع دیگر زمانی در ایران، آنقدر زیاد نبوده است. آنقدر فشار مردم زیاد بود که امام نه نیاز داشت با شاه «ستیز» کند و نه لازم داشت با شاه «سازش» کند. امام نه با شاه و نه با یختمان سازش نکرد. درمورد سستیز هم حتی زمانی که گروه‌های چریکی گفتند مردم را مسلح کنید امام اجازه این کار را نداد. اجازه نداد مردم یکدیگر را بکشند. آنقدر جمعیت مردم انقلابی زیاد بود که موج آن، شاه را با خود برد. درواقع می‌توان گفت که شاه پوشالی بود و اسام هم که این موضوع را درک کرده بود نه سستیز می‌کرد و نه سازش. اما شما الان به وقایع اوکراین نگاه کنید، در آنجا، هم با ستم است نه سازش. هم با

روایت سنتی بیشتر از همه از شعار جمهوری می‌ترسیدند و مشروطیت را یشان قابل قبول تر بود. بازگان هم اینطور بود. بازگان تا مقطعی که در دادگاه گفت ما آخرین گروهی هستیم که با زبان قانون با شما صحبت می‌کنیم اصلاح طلب بود. اما زمانی که موج بلند شد این تیپ شخصیت‌ها هم راه افتادند چون نمی‌توانستند جلوی موج انقلاب ایستادگی کنند

است و می‌شود گام بعدی را پیش‌بینی کرد. اما انقلاب یک مرتبه تمام ساختار را درگرونی می‌کند.

ک جمع‌بندی شما از عواملی که باعث ایجاد ماچرا، شد چیست؟

مشکل نخست مردم، بحران معنا بود. از سویی رژیم شاه به‌شدت با باورهای مخالفانش در افتاده بود و از سویی دیگر مردم فساد و بی‌بندوباری را در اطرافیان شاه می‌دیدند. نکته بعدی انتظار فزاینده‌ای بود که برای جامعه ایجاد شده بود. اوضاع دولت شاه در سال ۴۰ حدود شش‌هزارو ۲۰۰ تن روز بوده است که آن نورساعت از نظر ارزش حراتی معادل بیش از یک تلنگر رفت.

ک کمی به بر خورد شاه با گروه‌های صنفی بپردازید.
شاه با بعضی گروه‌های صنفی خوب بود با بعضی‌ها نه. با آن گروه‌های صنفی که خودش می‌ساخت خوب بود، مثلاً با گروه‌های صنفی کارگری که خودش می‌ساخت، خوب بود. ما در آن زمان حتی احزاب مختلفی داشتیم اما همه قلابی بودند. حزب ایران نوین و حزب مردم وجود داشتند که بعد هر دو را منحل کرد. نکته بسیار مهم در مقطع پیروزی انقلاب این است که جامعه ایران توده‌وار نبود، در درون خود، سازمان داشت، در شهرها، شبکه‌های مهم و قوی اجتماعی وجود داشتند. جامعه مدنی قوی بود، درصورتی‌که شاه فکر می‌کرد همه را از بین برده است. اینکه برخی

ادامه از صفحه اول

برهان‌های مذاکراتی آمریکا

هدف آمریکا از ورود به مذاکراتی از این دست برای حل‌وفصل منازعات، تضعیف کشور سوی دیگر میز مذاکره است.

برهان نیت نیکو: در حداقل دو منتهی‌الیه نامعتدل طیف مذاکره، ضرورت حیات یافتن گفت‌وگو دررودر با کشور خصم ممکن است به لحاظ تلقی مثبت آمریکا از این اقدام باشد. هر زمان آمریکاییان در ارزیابی‌های خود از مناقشه بلندمدت با یک بازیگر بین‌المللی به این نتیجه هذفمند برسند که حل‌وفصل صلح‌آمیز اختلافات به ارتقای جایگاه جهانی آمریکا کمک شایان‌توجهی می‌کند و کشور خصم را از دشمن استراتژیک به یک شریک یا در بدترین شکل آن به یک رقیب تبدیل می‌کند بدون کمترین تردید و بی‌ترنگ تلاش را بر گفت‌وگوی سازنده مبتنی بر احترام به حقوق حقه طرف مقابل قرار می‌دهند. سفر ریچارد نیکسون به چین و فشردن دست رهبر کمونیست این کشور و صحبت‌های احترام‌آمیز و همراه با ستایش هنری کسینجر با چوئن لای رجهسته‌ترین تجلی برهان نیت نیکو است.

برهان علی‌السویه: این احتمال وجود دارد که آمریکاییان برای اثتحقق اهداف طراحی‌شده به‌وسیله تصمیم‌گیرندگان سیاست خارجی، کشوری را به اشغال خود در آورند اما به این نتیجه برسند که نه پیروزی بر رزمندگان دشمن ممکن است و نه اینکه توان نظامی آمریکا متناسب با اهداف تعیین شده است. جنگی از این دست که به جهت ماهیت کم‌شدت‌بودن آن عملاً به یک جنگ فراموش شده برای مردم آمریکا تبدیل می‌شود، به ضرورت بی‌تفاوتی را برای رهبران سیاسی رقم می‌زند. به دلیل اینکه نیروهای دشمن درصورت رسیدن به قدرت از ظرفیت ایجاد تغییر در مناسبات استراتژیک درسطح نظام بین‌الملل بی‌بهره هستند، آمریکاییان گزینه مذاکره را کوتاه‌ترین راه برای پایان‌دادن به جنگ بی‌علاقه خود می‌یابند و آن را طلب می‌کنند. مذاکرات بین طالبان و آمریکا به شکل‌های مجرمله و غیرمجرمله در طول سال‌های اخیر که آشکارترین آن در حوجه برگ‌زار شد را باید برجسته‌ترین نماد برهان علی‌السویه به حساب آورد. بهره‌برترین شرایط برای مذاکره با آمریکاییان زمانی است که رهبران این کشور در چارچوب برهان نیت نیکو، الزام‌گرن‌نابذیر برای نخستن یای میز مذاکره را مقابل خود می‌یابند.

ادامه از صفحه ۵

رفع ابهام

از مصرف بنزین و سوخت خودرو
الته از سال ۸۹ ترا انرژی مصرف بخش تجاری را از سایر بخش‌ها جداکرده و به بخش خانگی اضافه کرده است امااین محاسبه هنوز میزان افزایش در بخش خانگی را توجیه نمی‌کند.

۳-شواهد زیادی وجود دارد که بخش قابل‌توجهی از سبیلندره‌های گازمیع که به‌عنوان سوخت خانگی و تجاری توزیع می‌شود عملاً در خودروها مورد استفاده قرار می‌گیرد و ایستگاه‌های غیرمجاز و غیراستاندارد فراوانی وجود دارد که گازمیع را از سبیلندر خانگی به خودرو سوخت‌گیری می‌کنند. درواقع توجیه اعداد و ارقام فوق‌الذکر این است که با توجه به در دسترس بودن تجهیزات دوسوخته‌کردن اتومبیل‌ها برای مصرف گازمیع و سادهدیون نصب آنها، به‌دنبال افزایش قیمت بنزین و تفاوت قابل‌توجه آن با گازمیع، تعداد اتومبیل‌های گازمیع‌سوز افزایش یافته است و نیز به‌دنبال دوبرخی‌شدن گازمیع بخشر قابل‌توجهی از گازمیع توزیعی برای مصارف خانگی، عملاً به مصرف حمل‌ونقل منتقل شده است.

۴- این وضعیت استانداردهای ایمنی را مخدوش کرده، رانت‌خوری را گسترش داده، دولت را از کسب بخشی از درآمد بالقوه خود محروم نموده (برآورد نگارنده از این کاهش درآمد عددی بیش از ۳۵۰میلیارد تومان است)، شفافیت آمار و اطلاعات را بین برده و در عین‌حال بی‌توجهی به تناسب قیمت‌های سوخت‌های جایگزین در طراحی برنامه هفتمندی افتاد دوقیمتی را آشکار می‌کند. بعد از افزایش قیمت‌های حمل‌ایرانز در سال ۱۳۸۹، قیمت هرکیلو گازمیع برای مصارف خانگی و تجاری ۱۰۰تومان و برای مصارف حمل‌ونقل ۴۰تومان تعیین شد. از آنجا که با توجه به ارزش حرارتی حدوداً هر ۰۷کیلو گازمیع با یک لیتر بنزین برابری می‌کند، می‌توان محاسبه کرد که درواقع هرلیتر گازمیع برای مصارف خانگی حدود ۱۲۵ تومان و برای مصارف حمل‌ونقل حدود ۷۵ تومان بوده است، مقایسه این دو رقم با حداقل قیمت بنزین یعنی ۲۰۰تومان در لیت، نشان می‌دهد که انگیزه قابل‌توجهی برای گازمیع‌سوزکردن خودروهای بنزینی از یک سو و استفاده اتومبیل‌های گازمیع‌سوز از سبیلندرهای خانگی به‌جای مراجعه به جایگاه‌ها، با سوز دیگر وجود داشته است، با توجه به آنچه گفته شد برآورد شرکت‌های توزیع‌کننده گازمیع این است که بیش از ۵۰درصد گازمیع توزیعی به صورت سبیلندر به‌جای مصارف خانگی اتجاری و چه برای مصارف صنعتی عملاً در خودروها مصرف می‌شود و اگر این حرف درست باشد با توجه به مصرف گازمیع کشور که در سال ۴۰ حدود شش‌هزارو ۲۰۰ تن روز بوده است بیش از سه‌هزار تن آن نظر ارزش حرارتی معادل بیش از ۲/۲میلیون لیتر در روز می‌باشد، در بخش حمل‌ونقل مصرف شده است که اگر این عدد را به مجموع مصارف بنزین و CNG در جداول قبلی اضافه کنیم به عدد معادل ۸۳/۸میلیون لیتر بنزین به‌عنوان متوسط روزانه سوخت اتومبیل برای سال ۱۳۹۱ می‌رسیم.

تغییر ناوگان
ضمناً از نظر نباید دور داشت که طی سال‌های مورد بررسی تولید پیکان به‌عنوان اتومبیل از نظر مصرف سوخت متوقف شده و دهها هزار اتومبیل قدیمی و پرمصرف از حرکت باز ایستاده‌اند و عملاً با اتومبیل‌های نسبتاً کارتر جایگزین شده‌اند.